

REACTIE CONCEPT-KADER MAATSCHAPPELIJK PRIORITEREN

Samenvatting

RAI Vereniging maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het Concept-kader maatschappelijk prioriteren van de Autoriteit Consument & Markt (ACM). De problematiek rond netcongestie is complex en raakt zoals aangegeven meerdere sectoren. RAI Vereniging begrijpt ook de wens van de ACM om netbeheerders de mogelijkheid te kunnen geven om projecten te prioriteren daar waar het een groot maatschappelijk belang raakt.

Met onderstaande reactie beoogd RAI Vereniging het grote belang van de mobiliteitssector aan te geven die sterk met netcongestie te maken hebben om de huidige transitie naar duurzaam vervoer te kunnen verwezenlijken zoals afgesproken binnen het Klimaatakkoord. Met deze reactie wil RAI Vereniging pleiten om de mobiliteitssector, en de wegtransportsector in het bijzonder, mee te nemen binnen de prioriteitstelling van de netbeheerders als een sector die een groot maatschappelijk belang vertegenwoordigt.

Aanleiding

De Autoriteit Consument & Markt (ACM) vindt het belangrijk dat netbeheerders bij de toegang tot het elektriciteitsnet voorrang geven aan projecten die helpen om filevorming op het net op te lossen. Daarnaast moeten projecten die bijdragen aan belangrijke maatschappelijke doelen zoals veiligheid, gezondheidszorg, woningbouw, onderwijs en duurzaamheid ook voorrang kunnen krijgen. Om deze maatschappelijke prioritering door netbeheerders mogelijk te maken heeft de ACM na overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Netbeheer Nederland (NBNL) een prioriteringskader opgesteld. De ACM heeft dit prioriteringskader ter consultatie op de website gepubliceerd en nodigt alle betrokken partijen uit hierop te reageren.

Inleiding

Nederland is volop in een transitie naar duurzame mobiliteit. Duurzame mobiliteit houdt in dat er een evenwicht wordt bereikt tussen bereikbaarheid, economie, leefmilieu en klimaat. De Nederlandse overheid en het bedrijfsleven zijn verenigd in het streven om deze duurzame mobiliteit binnen afzienbare tijd te bereiken.

De fabrikanten en importeurs van zware bedrijfswagens in Nederland, verenigd in de secties Zware Bedrijfswagens en personen- en bestelwagens van RAI Vereniging, ondersteunen dit streven volledig. Niet voor niets hebben zij zich gecommitteerd aan de klimaatdoelstellingen van het Akkoord van Parijs en de Nederlandse Klimaatwet.

De wegtransportsector is belangrijk bij het terugdringen van CO₂-uitstoot. De vraag naar emissieloos vrachtvervoer neemt de komende jaren flink toe vanwege de noodzaak om de uitstoot van CO₂ en stikstofoxiden (NO_x) terug te dringen. In steden worden ook zero-emissiezones ingevoerd om de uitstoot daar te reduceren. Daarnaast is ook bij de inzet van personen- en bestelwagens verduurzaming momenteel een van de belangrijkste thema's. De kern van de transitiestrategie is het overstappen van de huidige fossiele brandstoffen als diesel en benzine op duurzame technologieën zoals elektriciteit, waterstof en hernieuwbare brandstoffen. De mobiliteitssector neemt hiermee zijn verantwoordelijkheid met het realiseren van duurzame mobiliteit in Nederland.

Hiervoor moeten echter wel de juiste omstandigheden geschapen worden. De overstap is namelijk niet goedkoop. Grote investeringen zijn nodig. Niet alleen moeten de voertuigfabrikanten investeren in nieuwe aandrijflijnen en hun productieprocessen hierop aanpassen. Ook gebruikers moeten hun reisgedrag aanpassen en vervoerders en verladers moeten hun logistieke processen aanpassen. Daarnaast moet er een adequate laad- en tankinfrastructuur aangelegd worden in combinatie met een toereikend onderliggend elektriciteitsnetwerk. Gezien het internationale karakter van de mobiliteit is het essentieel dat dit niet alleen in Nederland gebeurt maar in heel Europa.

Reactie op internetconsultatie

RAI Vereniging begrijpt dat netcongestie meerdere sectoren treft en we zijn ons bewust van de complexiteit van deze problematiek. Niettemin is RAI Vereniging van mening dat mobiliteit in zijn algemeenheid en wegtransportsector in het bijzonder een maatschappelijk belang dient en daarmee een integraal onderdeel van de prioriteitsstelling bij het oplossen van netcongestie zou moeten zijn. Wij pleiten dan ook voor prioritaire aandacht bij de netbeheerders bij het aanpakken van de problemen rond de netcongestie.

De volgende argumenten wil RAI Vereniging hiervoor graag onder de aandacht brengen:

1. De Mobiliteitssector waaronder de wegtransportsector dient een maatschappelijk belang

De mobiliteitssector is verantwoordelijk voor ongeveer 20% van de totale CO₂-uitstoot in Nederland en is daarmee één van de grootste sectoren die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het verduurzamen van het vervoer in Nederland om daarmee de CO₂ uitstoot te beperken. De bedrijven binnen de wegtransportsector zijn de ruggengraat van onze economie en spelen een cruciale rol bij het leveren van goederen en diensten aan de samenleving. RAI Vereniging ziet dat de groeiende problemen die ontstaan op het drukke elektriciteitsnet de verduurzaming van de mobiliteitssector vertraagd.

2. Invoering Zero emissie zones verhoogd de druk op het elektriciteitsnet

Per 1-1-2025 zullen 20 grote Nederlandse gemeenten zero emissie zones instellen voor de stadslogistiek in de binnenstad. Logistieke bedrijven zonder nul emissieaandrijving en zonder ontheffing hebben dan niet langer toegang tot deze zero emissie gebieden. De overstap naar een batterij elektrisch voertuig wordt hiermee gestimuleerd. Hierdoor zal de druk op de capaciteit op het elektriciteitsnet alleen maar toenemen.

3. Beperkte laadinfrastructuur vertraagd de transitie naar duurzaam vervoer

De laad- en tankinfrastructuur en het onderliggend elektriciteitsnetwerk mogen nooit een beperkende factor zijn voor de groei van duurzame mobiliteit in Nederland. De verwachting is dat er onvoldoende laadcapaciteit aanwezig is om de voertuigen ('s nachts) weer volledig te kunnen opladen. Hierdoor zijn consumenten en bedrijven voorzichtig met het aanschaffen van zero emissie voertuigen en schuiven ze de investering nog voor zich uit.

Het verzwaren van het elektriciteitsnet verdient daarom de hoogste prioriteit om de verduurzaming van de mobiliteit en het wegtransport in het bijzonder niet nog meer te vertragen. In de tussenliggende fase kan er gekeken worden naar welke mitigerende maatregelen er kunnen worden ingezet zoals bijvoorbeeld het beter verdelen van de huidige beschikbare capaciteit op het elektriciteitsnet.

4. Europese boeteclausules truckfabrikanten

De Europese commissie heeft nieuwe CO₂-reductie doelen vastgesteld.

- Voor zware bedrijfswagens tov 2019:
  - -45% in 2025 / -65% in 2030 / -90% in 2040
- Voor personenwagens tov 2021:
  - -15% in 2025 / -55% in 2030 / - 100% in 2035
- Voor bestelwagens tov 2021:
  - -15% in 2025 / -50% in 2030 / - 100% in 2035

Netcongestie vormt een ernstige belemmering voor de uitbreiding van de laadinfrastructuur die nodig is om deze CO₂ doelen te behalen. Maar sancties worden alleen toegekend aan de auto-industrie. Wanneer de gemiddelde CO₂-uitstoot van het wagenpark van een personen- of bestelwagenfabrikant zijn specifieke emissiedoelstelling in een bepaald jaar overschrijdt, moet de fabrikant, voor elk van zijn in dat jaar nieuw geregistreerde voertuigen, een bijdrage voor overtollige emissies betalen van € 95 per g/km overschrijding van de doelstelling. Voor trucks geldt dat wanneer er te weinig CO₂-reductie wordt bereikt de truckfabrikanten financieel gesanctioneerd worden door Brussel met €4.250,- per gCO₂/tkm in 2025!

Tot slot

Een belangrijke en cruciale randvoorwaarde om deze doelstellingen wel te halen is dat er voldoende laadinfrastructuur beschikbaar moet zijn om de voertuigen te laden. Congestieproblemen op het elektriciteitsnet mogen er nimmer de oorzaak van zijn dat de fabrikanten haar doelstellingen niet kunnen behalen en daardoor tegen deze immense sancties vanuit Brussel oplopen.

RAI Vereniging wil fungeren als gesprekspartner om op basis van de meest actuele inzichten over de ontwikkelingen in de auto-industrie het juiste klimaat te scheppen om de ambities op een realistische manier te bewerkstelligen.